

Årsbokslut 2020

Natur- och trafiknämnden

Tertial 3 2020

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2020	4
3	Framåtblick	5
4	Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva	6
5	Måluppfyllelse under 2020	7
5.1	Maximalt värde för skattepengarna	7
	<i>Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad</i>	8
5.2	Bästa utveckling för alla	8
	<i>Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna</i>	9
5.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	9
	<i>Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv</i>	10
5.4	Stark och balanserad tillväxt	10
	<i>God framkomlighet och hållbart resande</i>	11
6	Redovisning av särskilda uppdrag	12
7	Ekonomiskt resultat	13
8	Investeringar	14
9	Kommunövergripande åtgärdsplan	18
10	Intern kontroll	19
11	Sjukfrånvaro	21

I Verksamhetens uppdrag

Nämnden ansvarar för funktionen och attraktiviteten av vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande kommunägda anläggningar som är tillgängliga för allmänheten. Nämnden ansvarar vidare för parkeringsfrågor och framkomligheten. Nämnden ansvarar också för att skapa ett hållbart utbud av alternativa sätt att förflytta sig genom gång och cykel inom kommunen. I ansvaret ingår även att bygga ut, förvalta och utveckla infartsparkeringar.

2 Hänt i verksamheten 2020

Coronapandemin har satt sin prägel på en hel värld, vårt land, vår kommun och även natur- och trafiknämndens verksamhet. Den verksamhet nämnden ansvarar för har fungerat som vanligt. Det som däremot märkts är att nackaborna håller sig mer hemma i Nacka och mer utomhus. Vi har sett en stor ökning av antal besökare i våra parker och naturområden, vilket är glädjande. Samtidigt innebär fler besökare ökat slitage och ökat behov av underhåll, och nämnden har ökat underhållet inom dessa områden.

Under året har det verkligen börjat märkas att Nacka växer och att det byggs på många ställen. Arbetena på Sickla industriväg, kring Forum, och i Orminge är anläggningsarbeten som kommunen själv driver. Samtidigt är Trafikverkets arbete med nya Skurubron i full gång samt Regionens arbete med tunnelbanan. Dessa arbeten som påverkar trafiken och framkomligheten i nackasamhället har varit och kommer att vara en viktig fråga att arbeta med. Trafikprognoser och trafikanalyser för 2021 och 2022 har tagits fram som ett kompletterande beslutsunderlag till kommunens genomförandplanering.

När kommunen och hela regionen växer blir frågan om hur vi reser viktig. Det får inte plats fler bilar och andra sätt att resa måste öka. Kommunen driver i sina kontakter med Regionen behovet av en utökad och robust kollektivtrafik. Ökad kapacitet i busstrafiken, en robust Saltsjöbana med tätare trafik och nya vagnar samt fler båtpendellinjer behöver komma till. Samtidigt jobbar kommunen vidare med att det ska finnas bra cykelvägar. Det regionala cykelstråket genom Boo och på Sicklaön fram till Storängen är nu färdigt i sin helhet. Det som återstår är delen genom västra Sicklaön vilken kommer att ta flera år att färdigställa beroende på allt det som ska byggas i detta område. Under 2020 har ett större antal cykelpassager uppmätts vid flera av kommunens mätpunkter i jämförelse med föregående år, och vid den mest trafikerade har antalet förbipasserande cyklister ökat med 11,9%. Den milda vintern och fina sommaren kan vara en del, men en annan tänkbar förklaring är att fler valt cykeln som sitt transportmedel framför exempelvis kollektivtrafik under pandemin.

3 Framåtblick

Utifrån nämndens ansvarsområden är framkomligheten den absolut viktigaste frågan för nackaborna. Här kommer hela kommunen ta ett samlat grepp och öka sina insatser. En del i detta är bättre planering och samordning mellan projekt som påverkar framkomligheten. Här ligger fokus både på att se till att framkomligheten kring ett enskilt projekt är så god som möjligt samtidigt som helheten, när man ska ta sig från A till B och passerar flera arbeten, måste vara god. Därtill måste kommunikationsinsatserna även ske på flera plan. Det handlar om allt från varför kommunen bygger och att det kommer att bli bättre, till hur man som nackabo ska klara vardagspusslet och information om vad som händer momentant vid ett enskilt vägarbete.

Kommunen växer och det byggs bostäder på flera attraktiva platser såsom Kvarnholmen, Tollare och Telegrafberget. Att bygga allmänna anläggningar och underhålla dem är både kostsamt och innebär nya utmaningar. Nämnden kommer att ha ansvar för en stor mängd kajer, hissar utomhus och flytande broar som kräver ny kompetens och resurser för att drifta och underhålla. Därtill skapas det flera allmänna platser med stadskaraktär som kräver sitt underhåll. Nämnden ser med tillförsikt an mot dessa utmaningar, men vill flagga för att kostnader för drift och underhåll av vägar och allmänna platser kommer att öka. En viktig del i att ha en så effektiv och bra drift som möjligt är att tidigt i planeringen tänka in hur driften ska fungera och vad den kommer att kosta. Inom detta område kommer det interna samspelet att utökas.

För att kommunen ska klara drifts- och kapitalkostnader för nya anläggningar måste ambitionsnivåer ses över. Det behövs en ökad differentiering i ambitionsnivåerna. I vissa fall kan det vara aktuellt att vara kvar på en hög nivå, i flera andra fall behövs en lägre men fullt fungerande nivå. Detta kan nackaborna komma att se som en försämring, och att de inte får samma värde för skattepengarna. Den reaktionen lär även komma när nämnden kommer att se över och effektivisera kostnaderna för drift. Till del kan driften säker bli effektivare för samma kostnad, men även inom driften handlar det om differentierade ambitionsnivåer och i flera fall sänkt ambitionsnivåer.

Merparten av den verksamhet som nämnden ansvarar för sköts av upphandlade entreprenörer. Nämnden kommer att arbeta med att förbättra kravställningen i upphandlingar och uppföljning av dessa. Jämförelser med andra kommuner och marknadsanalyser är viktiga delar i detta arbete.

Under 2020 tog nämnden emot 15 500 synpunkter och felanmälningar. Att fler medborgare får kunskap om hur de ska göra felanmälningar och nyttjar den möjligheten, är positivt då det förkortar åtgärdstider och bidrar till målet om attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Inom några år bör ett styrsystem för gatubelysningen med tillhörande sensorer finnas på plats, vilket förväntas avsevärt minska felanmälningarna inom det området. Inom renhållningen behöver den miljömässiga och ekonomiska nyttan med sensorstyrda sopkärl utredas för centrala platser. Synpunkter och medborgarförslag är viktiga såväl ur ett demokratiskt perspektiv som för att förstå medborgarnas upplevelse och behov. 8300 synpunkter inkom 2020. Med ökande volymer behöver processer ses över för att effektivisera både hantering och återkoppling på inkomna synpunkter. En grundfråga är hur omfattande, och i vilken form, en medborgare kan förvänta sig en återkoppling på en synpunkt.

4 Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

I jämförelse med andra kommuner ligger flera av de verksamheter nämnden ansvarar för bland de 10 % bästa i landet. När man ser till kostnadsjämförelser från tidigare år så är nämnden inte bland de 25 % mest kostnadseffektiva, snarare bland de 25 % dyraste. Jämförelsedata för 2020 finns ännu inte tillgängligt. Under 2021 kommer nämnden att kontakta andra kommuner för att förstå skälen till kostnadsskillnaderna som kan bero på allt från geografiska förutsättningar och anläggningsbestånd till avtalsupplägg, arbetsätt och ambitionsnivåer. Målsättningen är att identifiera möjliga sätt att kostnadseffektivisera verksamheten. En del i arbetet är också att kvalitetssäkra rapporteringen av data till SK:s databas. Nämnden prövar redan denna vinter modeller för en mer kostnadseffektiv vinterväghållning.

Nedan redovisas några Nöjd kundindex nyckeltal från den årliga medborgarundersökningen som SCB utför, jämfört med kommunens jämförelsekommuner och Nackas nyckeltal över tid. Sett till alla kommuner som deltar i undersökningen i Sverige, har Nacka mycket goda resultat vilket också redovisas närmare i avsnitten kring nämndens indikatorer.

Kundnöjdhet	Tyresö	Täby	Danderyd	Sollentuna	Nacka
GATOR OCH VÄGAR INDEX	62,0	64,0	63,0	62,0	61,0
...belysningen av gator och vägar i din kommun?	7,0	7,4	7,1	7,0	6,9
...underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun?	6,5	6,5	6,7	6,7	6,5
...snöröjning av gator och vägar i din kommun?	6,4	6,2	6,5	6,4	6,3
...trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun?	6,7	6,9	6,9	6,6	6,5
GÅNG- OCH CYKELVÄGAR INDEX	65,0	65,0	64,0	61,0	62,0
...belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun?	6,8	7,1	6,8	6,7	6,7
...underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar i din kommun?	7,1	7,1	7,1	6,9	6,9
...snöröjning av gång- och cykelvägar i din kommun?	6,4	6,3	6,7	6,4	6,5
...trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun?	6,7	6,7	6,6	6,5	6,3
...tillgången till parker, grönområden och natur?	8,6	8,4	8,4	8,1	8,5

NACKA	2015	2016	2017	2018	2019	2020
GATOR OCH VÄGAR INDEX	63,0	63,0	59,0	61,0	62,0	61
...belysningen av gator och vägar i din kommun?	6,9	6,9	6,8	7,1	7,0	6,9
...underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun?	6,6	6,7	6,5	6,6	6,5	6,5
...snöröjning av gator och vägar i din kommun?	6,2	6,5	5,8	6,1	6,2	6,3
...trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun?	6,8	6,7	6,6	6,7	6,6	6,5
GÅNG- OCH CYKELVÄGAR INDEX	59,0	60,0	61,0	59,0	62,0	62
...belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun?	6,4	6,5	6,6	6,6	6,7	6,7
...underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar i din kommun?	6,5	6,6	6,8	6,7	6,8	6,9
...snöröjning av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,9	6,2	5,9	6,0	6,1	6,5
...trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun?	6,2	6,2	6,3	6,2	6,2	6,3
...tillgången till parker, grönområden och natur?	8,4	8,5	8,4	8,3	8,2	8,5

5 Måluppfyllelse under 2020

Statsbidrag

Nämnden har i pågående projekt sökt drygt 59 miljoner kronor i statsbidrag och blivit beviljade 49 miljoner. De största utbetalningarna under året var fosforfällningarna i Järlasjön och Sicklasjön, projekteringen för Kyrkviksparken samt iordningsställande av Mensättra våtmark. Utöver det har nämnden beviljats bidrag för ytterligare projekt i Kyrkviksparken (+ skärmbassängen), två cykelvägsgutbyggnader, en våtmarkskartläggning och två trafiksäkerhetsarbeten där en ny gångbana breddas/byggs ut.

Projekt	Redovisad kostnad	Sökt Bidrag	Beslut	Tidigare utbetalt	Utbetalt 2020	Kommentar
Fosforfällning i Järlasjön	8 000 000	6 000 000	4 000 000		4 000 000	
Fosforfällning i Sicklasjön		1 500 000	1 500 000		1 500 000	
Fosforfällning i Järlasjön och Sicklasjön 1:2			133 600		133 600	
Inventering av Nackas våtmarker		225 000	225 000		225 000	
Iordningsställande Mensättra våtmark		2 500 000	1 500 000		1 500 000	
Regionala Cykelstråk Västra Boo		13 000 000	9 700 000	9 700 000		Förväntat ytterligare beslut på 3,3 mkr
Dagvattenrening kyrkviksparken		3 500 000	3 500 000		1 000 000	
Kyrkviksparken		12 100 000	12 100 000			Betalas december 2023
Kyrkviksparken skärmbassängen		14 000 000	14 000 000			Betalas december 2021
GC Saltsjöbadsvägen etapp 2	7 200 000	3 600 000	1 440 000			
Borgvallaskolan/Utskogens förskola	536 000	278 000				Avslag
Helgessons väg, Tallidens fsk	380 000	204 000				Avslag
Sjöängsvägen	2 305 187	1 152 000	461 037			
Stiltjevägen	855 000	490 000				Avslag
Vintervägen	470 000	258 000				Avslag
Ulvsjövägen	897 506	448 000	179 501			
Duvnäsavägen, ca 60	462 000	244 000				Avslag
Summa	21 105 693	59 499 000	48 739 138	9 700 000	8 358 600	

5.1 Maximalt värde för skattepengarna

Nämnden arbetar kontinuerligt med att hitta rätt kvalitet och funktion på driften och underhållet av de allmänna anläggningarna, så att framtida kostnader blir så optimala som möjligt.

En statusbesiktning av all asfalt i vägnätet har genomförts, vilken kommer ligga till grund för de kommande fem årens prioritering av vilka vägytor som renoveras. Besiktningen visar att kommunen har en god asfaltsstandard. Jämfört med den senaste besiktningen från 2016 har standarden förbättrats och andelen vägyta i behov av underhåll har gått från 18% till 14%. Under året har 54 000 kvadratmeter väg fått ny asfalt.

Konstruktionsbyggnaderna har underhållits enligt gällande underhållsplaner vilket bland annat innefattar renovering av tre vägbroar och impregnering av 2000 kvadratmeter betong på brokonstruktioner.

Det årliga vägdriften har hunnit mer med underhållsarbeten än vanligt på grund av den milda vintern vilket till exempel innebär att man har bytt ut och rätat upp fler vägs skyltar jämfört med tidigare år. Periodisk tillsyn av cykelutrustning såsom cykelpumpar och cykelställ, har gett gott resultat och minskad antalet felanmälningar.

Natur- och trafikprocessen har än en gång klarat miljödiplomeringen enligt Svensk Miljöbas vilket är ett kvitto på ett välfungerande arbete med att minska miljöpåverkan av den verksamhet nämnden bedriver. Under året har nämnden bland annat investerat i LED-armaturer i belysningsnätet, ställt krav på att vägsand återanvänds och jobbat med att utveckla sin kemikaliehantering.

Nämnden har under året tagit över driften och underhållet för en rad nya områden från stadsbyggnadsprocessen, bland annat bland annat Ättadalen och delar av Tollare.

Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad.

Kommentar

Nämndens mål att kostnaderna totalt ska utgöra 5% av kommunens totala kostnader överskrids 2020. Anledningen är de ökade kapitaltjänstkostnaderna till följd av färdigställda nya anläggningar som nu tas i bruk. Den planerade höga byggtakten framöver gör att 5% målet kommer behöva justeras.

Under de senaste två åren har en översyn av projektportföljen gjorts. Gamla projekt har avslutats och ett större fokus på uppföljning har medfört att upparbetningsgraden nu har ökat och målnivån har uppnåtts.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
	Andel av kommunens totala kostnader	4,9 %	5,6 %	5,6 %	5 %
	Upparbetningsgrad i investeringsprojekt		60 %	71 %	70 %

5.2 Bästa utveckling för alla

Inom arbetet med att utveckla kundbemötandet har flera insatser gjorts. Standardsvar har tagits fram för att ge medborgare snabb och komplett återkoppling samt för att effektivisera arbetet internt. Checklistor för olika ärendekategorier har också tagits fram som kundserviceenheten nu använder i sitt arbete när medborgare ringer in till kommunen. Syftet är att ge medborgarna snabba svar och/eller att möjliggöra för kundserviceenheten att skapa kompletta felanmälningar. Nämnden har också utvecklat systemfunktionalitet som möjliggör för medborgare att ha en tvåvägskommunikation via SMS gällande deras ärenden. Denna funktionalitet har varit uppskattad och utnyttjats flitigt av såväl medborgare (som nu kan göra tillägg till ärenden och ställa frågor utan att logga in på en dator) som medarbetare (som nu kan kommunicera via SMS istället för att ringa upp).

Park- och naturdriften tog emot 25 ungdomar som arbetade tre veckor vardera med allt från målning av lekplatser, bullerplank och lusthus, till slyröjning, skräpplockning och bekämpning av invasiva arter.

Kommunen har också på olika sätt arbetat med att förbättra förutsättningarna för ökat cyklande, utbyggnad av cykelinfrastruktur, underhåll och kommunikation kring cykling, liksom de cykelfrämjande projekten. Två större utbyggnadsprojekt har färdigställts och invigts, gång- och cykelvägen längs Ektorpsvägen samt det dubbelriktade regionala cykelstråket längs med Värmdövägen i Västra Boo. Dessutom har det iordningställts och byggts ut cykelställ vid nya målpunkter samt förbättrat olika cykelanordningar runt om i kommunen.

Under året kommunen deltagit i Region Stockholms och Cykelkansliets workshops i framtagande av en ny regional cykelplan. Den regionala cykelplanen kommer att fungera som en vägvisning för regionens kommuner samt sätta en standard för hur cykelplaneringen ska utvecklas regionalt de kommande åren. Under 2021 kommer Cykelkansliet skicka den uppdaterade regionala cykelplanen på remiss till samtliga kommuner.

Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna.

Kommentar

Kundnöjdheten har förbättrats jämfört med föregående år, men når inte upp till nämndens mål.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Medborgarna nöjda med underhåll och skötsel av gator och vägar (SCB)- mål att vara bland de 10% bästa	5 %	2 %	12 %	10 %
Medborgarna nöjda med snöröjning av gång- och cykelvägar (SCB)-mål att vara bland de 10% bästa	17 %	11 %	4 %	10 %
Medborgarna nöjda med belysningen av gång- och cykelvägar (SCB)-mål att vara bland de 10% bästa	11 %	6 %	10 %	10 %
Medborgarna nöjda med hanteringen av synpunkter och fel		2,84	2,91	3,1

5.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Natur- och trafiknämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla och bibehålla attraktiv och trygga offentliga miljöer genom god skötsel, reinvesteringar och nyinvesteringar.

Utöver skogsvårdsinsatser, har en rad olika insatser gjorts under året för att förbättra standarden och utveckla anläggningarna i naturområdena. Bland annat har två motionslingorna renoverats, en ny parkering till ett naturreservat har anlagts, en balansbana för mindre barn har byggts och två ängsytor har restaurerats. En rad informationstavlor, bänkar, spänger mm har också nyanlagts eller renoverats. Inom arbetet med biologisk mångfald har en spridningsanalys tagits fram för ek- och tall och en våtmarkskartering har gjorts där syftet är att få en övergripande bild av våtmarksläget i hela kommunen.

Besöksräknarna som är placerade i Nyckelviken och Velamsund visar att antalet besök i dessa reservat har ökat med 25% under 2019 jämfört med föregående år. Om hänsyn tas till att Midsommar- respektive Valborgsfirandet ställdes in 2020, var ökningen i Nyckelviken 33%.

Natur- och trafiknämnden har tagit fram ett förslag till reservatsbestämmelser och skötselföreskrifter för ett helt nytt reservat, Rensättra naturreservat i centrala Boo, som ska beslutas av kommunfullmäktige i början av 2021. Syftet med naturreservatet, som är på 56 hektar och ligger strax nordöst om Orminge centrum, är att bevara ett tätortsnära naturområde för rekreation och friluftsliv samt att bevara områdets värdefulla natur- och kulturmiljöer.

Antalet anmälningar för invasiva arter har trefaldigats mot det normala (drygt 400 stycken under 2020). En kartläggning av den invasiva arten parkslide har påbörjats och ett tjugotal bestånd har bekämpats. Också inom viltvården har antalet ärenden ökat med 50% under 2020. Skydds jakt har genomförts för bäver, vitkindad gås och storskarv. Ökningarna av mängden ärenden tros bero på att fler medborgare är ute och rör sig i skog och mark.

Inom parkverksamheten har fyra lekplatser renoverats och fått ett nytt innehåll och utformning. Lekcontainern framför stadshuset har kompletterats med ytterligare utrustning för att bli Nackas första tillfälliga park ("pop-up park"). Konstgräs har lagts på en multisportyta och två bollplaner. Nya beachvolleyplaner har i samverkan med Hästhagens IF Volleyboll byggts i Hästhagen. Ett nytt utegym har öppnats på Henriksdalsberget.

Utöver Nackas mycket uppskattade blomsterprogram och utsmyckning, som varierar med årstiderna, har blomlådorna i Fisksätra allé renoverats under hösten och perenna blomsterlökar har också planterats på fem nya platser i kommunen.

För att förbättra tryggheten för bilister på Värmdöleden, så har en gångbro över motorvägen vid Björknäs försetts med skyddsnet efter återkommande problem med stenkastning på platsen.

Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv

Kommentar

I den årliga undersökningen "årets friluftskommun" tappar Nacka i rankingen 2019 och går från plats 47 till plats 74 av de 231 kommuner som deltog.

I medborgarundersökningen har NKI mätts på frågan om medborgarna är nöjda med renhållningen av parker och allmänna platser i kommunen. Nacka hamnar på plats 38 av 100 svarande kommuner, vilket är en försämring mot föregående år.

Kommunens badvatten håller hög kvalitet. Ett fåtal prover har fått anmärkningar.

Insatser i skogsvården har gjorts utifrån var behovet har bedömts varit störst. Flera större skogsskötselområden, bl.a. i Velamsund, har gjorts under året. Utöver de tio helt färdigställda områdena har insatser även gjorts i flera skogsskötselområden där delar av arbetet bedöms kunna skjutas på framtiden och därför inte har färdigställts. Sammantaget har detta inneburit att målen om 12 helt färdigställda områden inte har uppnåtts.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
	Nacka kommuns ranking i den årliga undersökningen Sveriges friluftskommun. Mål att vara bland de 10% bästa	34 %	21 %	32 %	10%
	Medborgarna nöjda med renhållningen av parker och allmänna platser (SCB)-mål att vara bland de 10% bästa	27 %	34 %	38 %	10 %
	Andel energismart belysning	24 %	29 %	42 %	34 %
	Andel sjöar med god status vad gäller övergödning		63 %	67 %	75 %
	Andel godkända badvattenprover	95 %	95 %	95 %	100 %
	Antal åtgärdade områden i skogsskötselplanen			10	12

5.4 Stark och balanserad tillväxt

Framkomlighetsfrågan har fått än större fokus med anledning av den intensiva utbyggnad som nu sker i framför allt i central Nacka. En större övergripande kommunikationsinsats har inletts under hösten, och den kommer fortlöpa och vidareutvecklas under de närmaste åren. Trafikprognoser och trafikanalyser för 2021 och 2022 har tagits fram som ett kompletterande beslutsunderlag till kommunen genomförandplanering.

Under året som gått har intresset och engagemanget för cykel och cykelfrågorna fortsatt varit stort i kommunen. Antalet cykelpassager vid flera av de kommunala mätpunkterna ökat, fler än någonsin valde

cykeln och ett nytt cykelrekord slogs under 2020. I Cykelfrämjandets granskning av kommuners arbete med cykling klättrade Nacka åter i ranking och blev bästa cykelkommun i Stockholmsregionen.

Nämnden har som mål att kontinuerligt tillhandahålla lika många eller fler infartsparkeringsplatser i förhållande till pågående och kommande stadsutveckling. Totalt har kommunen i dag flera platser än årsmålet, men att kontinuerligt tillhandahålla lika många eller fler infartsparkeringsplatser har visat sig vara en prövning. Detta då stor konkurrens om ytor i kollektivtrafiknäralägen och möjliga markytor har många olika grundförutsättningar och intressenter.

Under 2020 har andelen som reser kollektivt fortsatt att minska, detta som en naturlig följd av pandemirestriktioner och uppmaningar till allmänheten under året att använda andra färdmedel. Enligt den regionala resvaneundersökningen från 2019 har andelen som väljer att åka kollektivt i Nacka minskat med 14%, och allt fler väljer istället att åka bil, cykla eller gå jämförelse med samma undersökning från 2015.

God framkomlighet och hållbart resande

Kommentar

Idag har kommunen fler infartsparkeringsplatser för bil än årsmålet, trots rådande utmaningar. Totalt har kommunen idag 1943 jämfört med målet på 1530 platser. Det får ses som positivt i en komplex verklighet men är ingen garanti för att kommunen lyckas bibehålla eller utöka antalet de närmaste åren.

Antalet cykelpassager vid flera av våra kommunala mätpunkter har ökat. Vid Nacka kommuns mest trafikerade cykelpassage har antalet förbipasserande cyklister ökat med 11,9%, jämfört med föregående år.

Infartsparkeringsplatser för cykel i kollektivtrafiknäralägen har utökats vid två platser under året, i Tippen C och Lillängen C. Totalt har kommunen idag 806 cykelparkeringar i kollektivtrafiknäralägen.

Utfallet för andel resande i kollektivtrafiken är resultatet från RVU (Regionala resvaneundersökningen) 2019, och nästa undersökning planeras genomföras 2023.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
	Antalet infartsparkeringsplatser bil ska vara oförändrade eller öka		1 590	1 943	1 530
	Antal cykel passager Sicklavägen ska öka med 10%	801 789	763 317	872 519	839 649
	Antal infartsparkeringsplatser cykel nära kollektivtrafik		592	806	700
	Andel resande i kollektivtrafik	35 %	21 %	21 %	35 %

6 Redovisning av särskilda uppdrag

Undersöka möjligheten för etableringen av en privatfinansierad PEP-park eller liknande i

Nacka: De tre PEP-parker som planeras i Sverige byggs i Solna och delfinansieras av Fabergé, en stor fastighetsutvecklare i Solna. En PEP-park bör planeras i ett centralt läge, ex. i den kommande stadsparken, och en etablering av en PEP-park behöver ske i nära samverkan med stadsbyggnadsprocessen eftersom finansieringen behöver ske inom ramen för stadsutvecklingen. Innehållsmässigt öppnade Nacka en PEP-park 2019 i Duvnäs Utskog (Rudsjöparken) som kommunen finansierade med egna medel. Arbetet med att identifiera en lämplig plats för en PEP-park pågår.

Förbereda reningsinsatser i Järlasjön med så kallade aluminiumfällning när den nya skärmbassängen är i drift och återkomma med tidsplan och kostnadsuppskattning samt söka statligt stöd för detta.

Natur- och trafiknämnden sökte och erhöll statligt stöd och fällningar av både Järlasjön och Sicklasjön genomfördes under året. Arbetet utfördes i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten och Stockholms kommun. Syftet var att förbättra den ekologiska statusen i Järlasjön och Sicklasjön. Näringsämnet fosfor, som bidragit till övergödning och syrebrist, har fällts med aluminiumsulfat. Insatserna förväntas vara tillräckliga för att sjöarna ska nå och bibehålla god status.

7 Ekonomiskt resultat

Natur- och trafiknämnden redovisar ett resultat om -284,4 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse med 1,6 miljoner kronor. Det får sägas vara ett mycket bra resultat efter flera oklarheter hur kapitaltjänstkostnader ska redovisas samt nya redovisningsprinciper som kommit att tillämpas gällande gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag. Dessa oklarheter har också synts i nämndens helårsprognoser. I T1 var prognosen -10 miljoner kronor, i T2 +10 miljoner kronor för att nu stanna på +2 miljoner kronor. Om man ser till de olika delarna så går nämndens verksamhet med stort överskott, till stor del beroende på den milda vintern.

Vinterunderhållet visar ett överskott på 14,5 miljoner kronor, och då är det att betänka att budgeten ligger på 38 miljoner kronor varav 20 miljoner kronor i denna budget är fasta kostnader för att ha snöröjningskapacitet i beredskap samt för sandsopningen. De rörliga kostnaderna har alltså bara varit cirka 3 miljoner kronor. Därtill redovisar driften i övrigt ett överskott 7,2 miljoner kronor. Detta beror främst på att övertagande av allmänna anläggningar senarelagts, att besparingar gjorts inom parkverksamheten samt en intäkt som kommunen fått efter en uppgörelse om en restaureringsinsats som kommunen genomförde i Långsjön 2016 till följd av utsläpp från en närliggande biltvätt. Anläggningsdelen inom bygg och anläggningen redovisar ett underskott på 2,5 mkr beroende på att man inte haft tillräckligt hög beläggning av de anställda i projekt. Från och med 2021 redovisas bygg och anläggningen som en egen enhet under kommunstyrelsen, och är inte en del i nämndens ekonomiska redovisning.

Nämndens kapitaltjänstkostnader ligger mycket över budget, och har ett underskott på 18 miljoner kronor. Som nämnts tidigare har det under året varit stor osäkerhet kring hur kapitaltjänstkostnader ska redovisas samt vilka investeringar som verkligen kommer att aktiveras. Nu har det klarnat kring redovisningsreglerna och en ny projektstyrningsmodell kommer att förbättra redovisningen av investeringsprojekt.

Den trend som tagits upp i tidigare bokslut att kapitaltjänstkostnadernas andel av nämndens totala kostnader ökar håller i sig. Det är naturligt när kommunen växer och bygger många nya anläggningar. År 2020 utgör de 52% av nämndens kostnader. 2019 var motsvarande andel 43%. Visst får nämnden uppräknig för ökade kapitaltjänstkostnader, men 2020 räddas nämndens resultat av mycket låga kostnader för vinterunderhåll och att allt planerat inom parkverksamheten inte har levererats. Hade det varit en normal vinter och övertagandet av allmänna anläggningar skett enligt plan hade nämnden redovisat ett stort underskott.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2020			Ack budget 2020		Utfall 2019		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Gator, vägar, park- och naturvård	40 153	-130 857	-90 704	-97 758	7 054	22 270	-110 892	-88 622
Kapitaltjänstkostnader	1 017	-128 419	-127 402	-123 755	-3 647	16 099	-138 689	-122 590
Myndighet och huvudmänna	522	-27 139	-26 617	-23 906	-2 711	0	-25 294	-25 294
Nämnd och Nämndstöd		-1 371	-1 371	-1 705	334	0	-1 835	-1 835
Vinterunderhåll		-22 990	-22 990	-37 817	14 827		-43 353	-43 353
Naturresevat upparbetat		-1 010	-1 010	-1 000	-10		-2 700	-2 700
Gatukostnadsersättningar, nya redovisningsprinciper		-14 270	-14 270		-14 270			
Summa	41 691	-326 042	-284 351	-285 941	1 577	38 369	-322 763	-284 394

8 Investeringar

Huvuddelen av det nämnden investerar i är reinvesteringar i konstbyggnader, gator och vägar, parker samt lekplatser. Det omfattar cirka 63 % av nämndens totala investeringsbudget. Utöver detta prioriterar nämnden investeringar i trafiksäkerhet, förbättring av cykelinfrastruktur samt infartsparkeringar. År 2020 har nämnden använt 71 % av investeringsbudgeten, vilket är i nivå med det mål nämnden satt.

Tabell 1. Årets totala utfall mot årsbudget

Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Årsbudget 2020	0	-131	-131
Ack utfall 2020	10	-136	-126
Avvikelse budget/utfall	10	-5	5

Det totala utfallet för nämndens investeringar uppgår till 126 miljoner kronor. Budgeten för 2020 var vid ingången av året 178 miljoner kronor. Denna reviderades i tertiäl I ner till 153 miljoner kronor, och i tertiäl 2 till 131 miljoner kronor.

Avvikelsen mot årsbudgeten beror till stor del av lägre framdrift än planerat i bland annat projekten för Infartsparkeringar, Sickla bro, gång- och cykelbana Mensättravägen vid Myrsjö, Saltsjöbadsvägen 2019 samt Reinvestering Fisksätra trafikplats.

Tabell 2. De tre största pågående projekt för 2020

Mnkr	Utfall 2020					
	IB	Aktiverad	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto	UB
Reinvestering gatubelysning 2020	1,3	0	0	-18,7	-18,7	-20
Reinvestering konstbyggnader 2020	1,1	14,7	5,8	-20,8	-15	-1,4
Reinvestering vägnät 2020	0	0	0	-14,8	-14,8	-14,8

De tre största pågående projekten inom nämnden är alla reinvesteringsprojekt

Reinvestering gatubelysning 2020

Projektet reinvesterar i gatubelysning och förnyar uttjänta delar av anläggningarna. Utbyte av markförlagd kabel kräver schaktning och kommunen har samförlagt med både Nacka Energi och Boo Energi. Genom reinvesteringen har kommunen fått ett säkrare, mer energisnålt och driftsäkert gatubelysningsnät. Samtliga kommundelar berörs av reinvesteringarna.

Reinvestering konstruktionsbyggnader 2020

Projektet reinvesterar i konstruktionsbyggnader såsom broar, kajer, tunnlar mm. Under 2020 har bland annat tre vägbroar samt en konstruktion (länkplatta) för ett undermarks garage under allmän väg renoverats och strandpromenaden vid Nacka strand har delrenoverats.

Reinvestering vägnät 2020

Projektet reinvesterar i vägnätet och största delen av budgeten går till att förnya ytskiktet, det vill säga att ta bort gammal skadad asfalt och lägga på ny.

Några andra projekt under 2020 som nämnden driver

Cykelpaketet

Inom ramen för löpande investeringar för förbättrad cykelinfrastruktur har ett större utbyggnadsprojekt har färdigställt under året, en gång- och cykelvägen längs Ektorpsvägen. Nämnden har även iordningställt tre cykelparkeringar med väderskydd, byggt ut flera cykelställ vid nya målpunkter och förbättrat cykelanordningar samt vägvisning runt om i kommunen. Den totala investeringskostnaden för cykelinfrastruktur under 2020 landar på cirka 3,9 miljoner kronor.

Trafiksäkerhetspaketet

Inom ramen för löpande investeringar inom trafiksäkerhet, så genomförs flera mindre säkerhetshöjande åtgärder kontinuerligt och på flera platser under ett år, så som uppförande av farthinder, busskuddar, förbättrings målning och skyltar. Några platser där det genomförts större förbättringar för gående så som breddning och belysning är bland annat vid Sjöagsvägen, Ulvsjövägen, Skogalundsvägen, Duvnåsvägen och Vintervägen. Den totala investeringskostnaden 2020 för trafiksäkerhetsåtgärder landar på ungefär 4,5 miljoner kronor.

Byggnation av utegym

2020 öppnades ett nytt utegym på Henriksdalsberget. Under 2021 planeras för byggnation av utegym i Tollare och Gröna dalen. Därefter finns inga planer på att bygga ytterligare utegym. Tillgången och spridningen av utegym bedöms vara god och tillräcklig.

Tabell 3. De tre projekten med störst avvikelse mot projektbudget

Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Regionalt cykelstråk västra Boo	Årsbudget 2020	0	-17	-17
	Ack utfall 2020		-8,5	-8,5
	Avvikelse budget/utfall	0	8,5	8,5
Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Saltsjöbadsvägen 2019	Årsbudget 2020		-8	-8
	Ack utfall 2020		-2,9	-2,9
	Avvikelse budget/utfall		5,1	5,1
Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Infartsparkeringar 2019-2020	Årsbudget 2020		-12	-12
	Ack utfall 2020		-1,7	-1,7
	Avvikelse budget/utfall		10,3	10,3

Regionalt cykelstråk västra Boo

Utbyggnaden har färdigställt i oktober 2020 i samverkan med Nacka Vatten och avfall AB som bytt ut stora delar av ledningsnätet i samband med att nytt cykelstråk byggs ut. Cykelstråket har uppnått regional cykelstandard, är 1,3 kilometer långt och sträcker sig mellan Taluddsvägen och Telegramvägen. Investeringen omfattar, utöver gång- och cykelbanan, ett helhetsgrepp om trafiksituationen på den centralt belägna vägsträckan genom Björknäs. Det innebär ett gaturum med tydligare funktioner och god överblick. Upprustningen omfattar även ny LED-belysning, uppdaterade busshållplatser och övergångsställen samt ett nytt trafikljus för säkrare skolväg. Avvikelsen mot budget beror på att budget söktes för den totala kostnaden, men att projektet senare beviljats bidrag från Naturvårdsverket som genererat en intäkt under 2019 och även kommer göra det för 2020. Projektet har även haft en gynnsam framdrift som inneburit att kostnader som planerats för 2020 inföll redan 2019.

Saltsjöbadsvägen

Projektet har förskjutit sin tidplan på grund av att ekonomin behövde ses över för att säkerställa att budgeten som sökts för den första entreprenaden beräknats på rätt förutsättningar. Eftersom vissa arbeten i entreprenaden är vattenverksamhet innebär det att detta styr tidplanen för hela projektet, vattenarbeten får endast utföras under perioden 1 september till 31 Mars och därför har projekteringsstarten skjutits fram och pågår, upphandling av entreprenör beräknas ske under Mars-April.

Infartsparkeringar

Inom ramen för löpande investeringar för fler infartsparkeringar försöker kommunen få till fler platser men det är mycket svårt att hitta utrymme pga att konkurrensen är hög och bristen på kommunalägd mark försvårar utredningsprocessen. Under 2020 har 15 nya platser för bil vid Neglinge C och 70 nya platser för cykel vid Tippen C och Lilliängen C lyckats blir utbyggda. Den totala investeringskostnaden 2020 landar på ungefär 1,2 miljoner kronor.

Tabell 4. Färdigställda projekt under året

Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Reinvestering belysning 2019 /90000376	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-20	-20
	Ack utfall	0	-19,9	-19,9
	Avvikelse budget/utfall	0	0,1	0,1
Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Brantvägen Fisksätra /90000279	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-18	-18
	Ack utfall	0	- 18	- 18
	Avvikelse budget/utfall	0	0	0
Projektnamn/numemr	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Reinvestering konstruktionsbyggnader 2019 /90000375	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-16	-16
	Ack utfall	0	-16	-16
	Avvikelse budget/utfall	0	0	0

Totalt har projekt till ett värde av 182 miljoner kronor aktiverats under året. Under de senaste två åren har en gedigen rensning av projektportföljen genomförts, och ett stort antal gamla projekt avslutats och aktiverats.

De tre största aktiveringarna:

Reinvestering belysning 2019

I projektet har 15 000 meter markförlagd kabel bytts ut, liksom 1000 meter luftförlagd kabel, 700 stycken stolpar och 1100 armaturer.

Brantvägen Fisksätra

Projektet syftade till en utbyggnad av Brantvägen vilken skulle mynna ut i en strandpromenad västerut till piren och österut till Skogsö. Projektet har varit utmanande med flera verksamheter att samordna såsom våt- och torrläggning av båtar, Saltsjöbanans trafik samt näringsidkare och allmänheten som rör sig i området.

Reinvestering konstruktionsbyggnader 2019

Inom projektet har 5 stycken broar genomgått omfattande renoveringar och 14 stycken mindre åtgärdsarbeten. Arbetet syftar till att vidmakthålla anläggningarnas normala funktion och att maximera den tekniska livslängden. Inom projektets ramar har det även utförts projekteringar inför kommande års reinvesteringsarbeten.

Övriga färdigställda projekt under året:

Renovering Nyckelvikens brygga

Den befintliga bryggan i Nyckelviken har renoverats och förstärkts. Bryggan kommer kunna trafikerats av charterbåtar, men inte av reguljära skärgårdstrafik. Nyckelvikens brygga stängdes av 2017 för att den var i så pass dåligt skick att den inte kunde anses som säker för den trafik som normalt trafikerat den. Ett investeringsbeslut togs den 25 september 2018 för att renovera bryggan under år 2019/2020

9 Kommunövergripande åtgärdsplan

Nämnden har arbetat på flera sätt för att bidra till den kommunövergripande åtgärdsplanen. Om man ser till delen om generell besparing så är det överskottet på driften med 19,5 mkr en besparing på nästan 7,5 %. Nu är den milda vintern en starkt bidragande orsak till den besparingen men även att delar i parkverksamheten inte genomförts kan ses som en besparing. Utöver dessa mer övergripande besparingar har det gjorts en mängd åtgärder i olika verksamheter. Generell återhållsamhet har gällt. Kostnader för kurser och konferens har varit mycket låga till följd av pandemin. En översyn av hur många fordon verksamheten har, och rätten till förmånsbil har tagits bort.

Arbetet med effektivare processer har drivits på flera plan. Egenregiverksamheten effektiviseras genom utveckling av effektivare arbetsätt, förbättrad planering och uppföljning samt förtydligade gränssnitt mot andra grupper och enheter. Parkeringsövervakningen har gjorts effektivare och riktlinjer för övervakningen har antagits.

I genomförandet av framtagna genomförandeplaneringen för västra Sicklaön kommer nämnden att vara en viktig del. Att ta in driftsperspektiven tidigt i planering av gator, vägar, parker och andra anläggningar är viktigt är att få anläggningar som kan underhållas på ett kostnadseffektivt sätt. I genomförandeplaneringen är det även viktigt att beakta när olika anläggningar byggs och hur det påverkar nackborna och inte minst framkomligheten. Här kommer det gemensamma arbetet inom hela territoriet och i samverkan med andra externa parter att förstärkas. För egen del har nämnden satt över vilka investeringsprojekt som är viktiga att prioritera. Nämndens investeringsvolym har minskats till 2021 med 137 miljoner kronor jämfört med 2020.

Alla delar av nämndens verksamhet omfattas av konsultprövning, och i det ingår både att överväga om en tjänst ska tillsättas med en anställning eller om det är bättre att ta in en konsult under begränsad tid och/eller att det är bättre att tillfälligt ta in en kompetens som krävs. Inom bygg och anläggning har detta arbete varit centralt under året. På flera nyckeltjänster har det anställts medarbetare istället för att ta in konsulter.

Vi lever som vi lär genom att konferenser har varit planerade utan övernattning, men på grund av Coronapandemin har inga konferenser genomförts. Planerade resor har varit med tåg, men även här har Coronapandemin gjort att nästan inga resor genomförts.

Uppföljningen har förstärkts i alla delar. På övergripande plan får nämnden månadsbokslut och i samband med tertiärrapporteringen redovisas hur framdriften är i projekt. På enhets-, grupp- och enskild förvaltar nivå har också uppföljningen förstärkts med månadsvis uppföljning av hur man ligger till ekonomiskt både vad avser drift och investeringar.

I0 Intern kontroll

Nämnden antog en ny internkontrollplan i februari 2020. Inför antagandet gjorde nämnden en risk och konsekvensanalys inom respektive område, och har utifrån denna identifierat kontrollpunkter. Återrapporteringen till nämnden har skett i eget ärende tertialvis.

Område	Särskilt identifierad risk	Kontrollpunkt	Kontrollmetod och periodicitet	Ansvarig
Avtals-uppföljning	Kommunen inte får den kvalitet som avtalats/ kostnaderna blir för höga, viten tas inte ut.	Att gällande avtal följs.	Revision av två (2) avtal per tertial.	Enhetschef
Avtalstrohet	Risk att kommunen betalar högre pris än om vi hade låtit genomföra en upphandling.	Kontroll att skäl anges vid direktupphandling.	Inköpsenheten tar tertialvis fram ett underlag.	Enhetschef
Korruption/jäv	Personlig ekonomisk vinning eller personliga relationer påverkar kommunens kostnader.	Att alla medarbetare får utbildning och informationsinsatser om gällande regler.	Årlig utbildning och information för alla medarbetare.	Enhetschef
Attestrutiner	Att redovisningsreglementet inte följs avseende attest, representation och personliga eller förtroendekänsliga fakturor/utlägg.	Genomgång av betalade fakturor avseende mottagnings- och beslutsattest, bifogade underlag och rutin för attest av personliga eller förtroendekänsliga fakturor/utlägg, har kostnaden anknytning till påskrivna avtal.	Stickprovskontroll en (1) gång per år.	Enhetschef
Avgifter	Att kommunen går miste om intäkter kopplade till markupplåtelse.	Att använd och överenskommen markyta motsvarar upplåten yta.	Stickprovskontroller tre (3) gånger per tertial.	Enhetschef
Anläggnings-status	Väsentliga brister i anläggningar kan leda till olyckor eller allvarliga händelser.	Regelbundna besiktningar och kontroller. Uppdaterade underhållsplaner avseende både kortare och längre sikt.	Periodicitet för besiktningar/kontroller beroende av typ av anläggning. Underhållsplaner uppdateras årligen.	Enhetschef

Under åren har sex större avtal inom belysningsunderhåll, klottersanering, parkunderhåll och vinterväghållning genomlyst för att säkerställa att avtalsvillkor följs och att kvaliteten är den som avtalats. Inom parkverksamheten har ett behov av en mer strukturerad kontroll framkommit. I övrigt har inga brister identifierats.

Alla inköp utanför avtal på belopp större än 50 000 kronor har granskats. Avtalstroheten är generellt mycket hög. Ett fåtal brister har identifierats där inköp har gjorts på avtal som löpt ut eller på fel avtal. För tre områden; fordonsreparationer, svetsjänster och marksten, har ett eventuellt behov av att göra en upphandling identifierats.

En utbildning kring korruption och jäv har hållits för samtliga tjänstemän och arbetsledare.

Stickprovskontroller har genomförts genom att 30 fakturor på driftbudgeten och 30 fakturor inom projektverksamheten har granskats per månad. Kontrollen har inte visat på några brister kring behörighet för genomförda attester, däremot har ett fåtal brister upptäckts gällande underlag till fakturorna.

Stickprovskontroller har genomförts för sex markupplåtelse under året. Kontrollerna visade att upplåten yta inte alltid motsvarade använd yta, men att det då korrigerades snabbt och utan att medföra en ökad intäkt för markupplåtelse. Av den anledningen bedöms risken låg -att kommunen går miste om intäkter, och kontrollpunkten tas bort inför nästa år.

Under året har besiktningar och kontroller utförts enligt plan. Verksamheten har god kännedom om

anläggningarnas och samt en god underhållsplanering. Ett område, bergsskärningar, har identifierats där kontrollverksamheten behöver förbättras.

II Sjukfrånvaro

Nämnden har inte ansvar för personalen som verkar inom nämndens ansvarsområde. Det ansvaret ligger inom kommunstyrelsen.